

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

SOCIOLOGIJA ODRŽIVIH ZAJEDNICA

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

(max. 20 karaktera)

3. Ciklus studija:

2

4. Bodovna vrijednost ECTS:

7

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Ispunjene predispitne obaveze o čemu odlučuje predmetni profesor

7. Ograničenja pristupa:

Neispunjene predispitne obaveze o čemu odlučuje predmetni profesor

8. Trajanje / semestar:

1

1

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

1

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

0

10. Fakultet:

Filozofski fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Drugi ciklus studija Sociologija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Zlatan Delić, vanredni profesor

13. E-mail nastavnika:

zlatan.delic@untz.ba

14. Web stranica:

www.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Prvi cilj jeste upoznavanje studenata sa mijenjajućim karakterom našeg doba: pojmovima, idejnim ishodištima, kategorijalnim aparatom i istraživačkim problemima sociologije održivih zajednica, relativno mlade sociološke subdiscipline. Drugi cilj je da se - iz socioekonomske, ekološke i etičke perspektive - uoči potreba za sintetičkom rekonceptualizacijom pojma zajednice - središnjeg koncepta klasične sociologije, koji u 21. stoljeću postaje ponovo aktualan, ali na niz drugačijih načina nego ranije. Treći cilj je geoepistemološko okretanje prema holističkom povezivanju tehnoznanstvenih, ekoloških, etičkih (i bioetičkih) dimenzija održivog razvoja u pluriperspektivističkom kontekstu rekonfiguracije procesa globalizacije, regionalizacije i tranzicije. Četvrti cilj je da se bosanskohercegovačko postratno, tranzicijsko društvo istražuje, analizira (i normativno postulira) kao sekularna, pluralna i samoodrživa zajednica, s obzirom na „mjesto življenja“ i „osjećaj mjesta“; da se bosansko društvo razumije i poštuje.

16. Ishodi učenja:

Od studenata se očekuje da steknu znanje o tome da su od 90-ih godina 20. stoljeća nastupile dramatične promjene u načinima poimanja i razumijevanja odnosa između ekonomije, ekologije, etike i (održivog) razvoja. Očekuje se da, na temelju kvalitativne i kvantitativne metodologije socioloških istraživanja znaju analizirati i objašnjavati veze i odnose između ekonomskih, ekoloških, etičkih i drugih značajnih dimenzija društvene stvarnosti, s obzirom na globalne, regionalne i lokalne promjene. Očekuje se da znaju razborito artikulirati nove trendove integralnog razvoja; da ih znaju mjeriti na temelju znanstvenih indikatora; da ispravno razumiju značenje orijentacijskog stava da je indikator u kontekstu sociologije održivih zajednica nešto što nam pomaže da shvatimo gdje smo, kuda idemo i koliko smo daleko od zadanog cilja. Očekuje se da razumiju da nam indikatori održive zajednice ukazuju na „područja na kojima su veze između ekonomije, okoliša i društva slabe“, pomažući nam tako da vidimo gdje su problemi, te da „detektiramo“ pravce i mogućnosti njihovog mogućeg rješavanja. Očekuje se da studenti, nakon detaljnog upoznavanja sa konceptualnim i empirijskim saznanjima iz područja sociologije održivih zajednica, znaju razlikovati, razlučivati dogmatske, zastarjele pristupe razvoju (koji su neodgovorni prema ljudima, zajednicama i okolišu), od znanstvenih pristupa integralnom razvoju (koji su odgovorni prema ljudima, zajednicama i okolišu).

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Sociologija održivih zajednica i njen odnos prema sociologiji prirodne sredine, bioetici, ekološkoj etici i drugim bliskim područjima

- * Ideja bosanskog zajedništva u normativnom kontekstu geoepistemologije održivosti
- * Ideja zajednice u političkoj sociologiji i sociologiji održivih zajednica – okret prema okolišnoj perspektivi
- * Utjecaji tehnologije i Rogue ekonomije na prirodnu sredinu, kulturu i lokalnu zajednicu
- * Nedostaci ekonomističkog koncepta razvoja i potreba za integralnim održivim razvojem
- * Integralni održivi razvoj u Bosni i Hercegovini i problem regionalne kontekstualizacije održivosti i okoliša
- * Strategijski potencijali bosansko hercegovačkih raznolikosti u modernoj i postmodernoj perspektivi
- * Socioekonomski, sociokulturni i sociopolitički kontekst razumijevanja okoliša u lokalnom, regionalnom i globalnom kontekstu
- * Lokalna zajednica i kvalitativni koncept prostora, s obzirom na „mjesto življenja“ i „osjećaj mjesta“
- * Sociologija održivih zajednica i integrativna bioetika pred izazovima biotehnologije i svjetskog društva rizika
- * Klimatske promjene, proizvedeni rizici i nove opasnosti po zdravlje zajednica i ljudi u kontekstu različitih „sistema znanja“.
- * Europska unija i tržišna emisija gasova
- * Geopolitika u vezi sa klimatskim promjenama s fokusom na Bosnu i Hercegovinu.

18. Metode učenja:

Planirane su sljedeće aktivnosti učenja: dijaloško prisustvo na predavanjima i aktivno učestvovanje u raspravaama na času i na vježbama, uz obavezne pripreme za slušanje predavanja. Kontinuirani interpretativni rad na literaturi i tekstovima iz navedenog područja; kritičko promišljanje veze između obrazovanja, ekonomije, društva, okoliša, slobode, zdravlja i razvoja; rekonceptualizacija klasičnih koncepcija razvoja u kontekstu neoliberalne globalizacije i dominacije tržišnog fundamentalizma. Kao stilovi i metode učenja preferiraju se čitanje u kontekstu, dijaloško komuniciranje, znanstveno istraživanje u kontekstu, posjeta različitim kulturnim, post-industrijskim i prirodnim lokalitetima, kao i umno preispitivanje koncepta održivog razvoja u različitim kontekstima razumijevanja urbanog i ruralnog razvoja, uz metodološki jasno pisanje, izlaganje, komentiranje i kompariranje grupnih i individualnih seminarskih ili pristupnih radova po potrebi i ovisno o konkretnom kontekstu refleksivnog i društveno odgovornog učenja.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Seminarski rad, Angažman na predavanjima i vježbama, Završni i parcijalni ispiti.
Na predispitnim obavezama (u toku slusanja predmeta) studenti mogu ostvariti max 50 bodova (15 za seminarski rad, 5 na nagažman na nastavi i vježbama i 2x15 bodova na parcijalnim ispitima). Na završnom i/ili popravnom ispitu studenti mogu ostaviti 50 bodova (pismeno i/ili usmeno).

20. Težinski faktor provjere:

- a) ocjena 5 (pet), opisno "nedovoljan", slovno "F" za ostvarenih 0-53 boda
- b) ocjena 6 (šest) opisno "dovoljan", slovno "E" za ostvarenih 54-63 boda
- c) ocjena 7 (sedam) opisno "dobar", slovno "D" za ostvarenih 64-73 boda
- d) ocjena 8 (osam) opisno "vrlodobar", slovno "C" za ostvarenih 74-83 boda
- e) ocjena 9 (devet) opisno "izvanredan", slovno "B" za ostvarenih 84-93 boda
- f) ocjena 10 (deset) opisno "odličan", slovno "A" za ostvarenih 94-100 bodova.

21. Osnovna literatura:

- Marija Geiger Zeman & Zdenko Zeman, Uvod u sociologiju (održivih) zajednica, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb, 2010.
- Ogledi iz geoepistemologije: prostori -prakse-moć, Mediterran, Novi Sad, 2016.
- Delić, Z. Sociologija, Off- Set, Tuzla, 2010.
- Apaduraj, A. Kultura i globalizacija, Biblioteka, XX vek, Beograd, 2011.
- Društvo rizika: Promene, nejednakosti i socijalni problemi u današnjoj Srbiji (ur.) Sreten Vujović, Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta u Beogradu, Beograd, 2008.
- Giddens, A. The Politics of Climate Change, Polity Press, Ltd., Cambridge, 2009.
- Napoleoni, L. Ološ ekonomija: tamna strana novog svetskog poretka, HESPERIAedu, Beograd, 2012.

22. Internet web reference:

Informacije o web referencama studenti mogu dobiti na časovima predavanja i vježbi o čemu odlučuje predmetni profesor.

23. U primjeni od akademske godine:

2015/2016

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV: